

Justis- og politidepartementet
Lovavdelingen
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

JUSTISDEPARTEMENTET	
05 MAI 2009	
SAKSNR.:	200801698
AVDIKONT/BEH:	LOV / EP / KCF
DBK.NR. 45	ARKIVKODE:

Deres ref.: 200801698 EP KKF/mbb

Oslo 30. april 2009

Høring – NOU 2007:16 – Ny skiftelovgivning

Vi viser til høringsbrev av 25. november 2008. Våre foreninger er ikke oppført som høringsinstans, men vi tillater oss likevel å fremme synspunkter på forslagene fra skiftelovutvalget.

Norsk Presseforbund (NP) er fellesorganet for norske medier (trykt presse, radio, tv og internettpublikasjoner) i etiske og redaksjonelt faglige spørsmål. Norsk Redaktørforening (NR) er en landsomfattende forening for redaktører i alle former for nyhets- og aktualitetsmedier i Norge (dagspresse, ukepresse, magasiner, fjernsyn, radio og internett).

Vi har først og fremst synspunkter på spørsmål som gjelder innsyn og åpenhet i forbindelse med forslaget til lov om dødsboskifte. Skiftelovutvalget har i kapittelet om offentlighet og innsynsrett, side 151 venstre spalte annet avsnitt, noen synspunkter der man slutter seg til vurderinger som fram kom i tvistelovens forarbeider. Utvalget sier at det "kan uten videre gi sin tilslutning til et hovedsynspunkt om at innskrenkninger i prinsippet om offentlighet bare bør gjøres der det fremstår som nødvendig". Skiftelovutvalget velger imidlertid en helt annen vei videre, enn Tvistelovutvalget og Kildevernutvalget (som utredet offentlighet i rettspleien i NOU 1988:2). Skiftelovutvalget nøyer seg ikke med at tvisteloven og domstolloven gir de nødvendige hjemler for å gjøre avgrensede unntak fra offentlighetsprinsippet, men foreslår absolutte unntak når det gjelder skiftesamlinger og dokumentinnsyn.

Det er vår oppfatning at gjeldende regler i tvistelov og domstollov gir tilfredsstillende regulering av de hensyn som må tas, også i dødsboskifter. Vi kan ikke se at utvalget har påpekt noen problemer med praksis i de årene vi har hatt offentlighetsreglene i domstolens kapittel 7 (side 1.9.2001) og skifteloven § 18 annet ledd.

Det er dessuten vår oppfatning at lovgivning som bygger på et offentlighetsprinsipp, med konkrete regler for unntak i særlige saker og situasjoner, er den form som lovgiver i Norge må velge i forhold til Den europeiske menneskerettskonvensjon. Også skiftelovutvalget erkjenner

dette i sin innstilling, side 50 venstre spalte annet avsnitt, når det uttaler at ”offentligheten normalt ikke har noen berettiget interesse i å kunne overvære domstolsbehandlingen av skiftesaker”. Vi er enig i at dette er det normale, men det finnes en god del tilfelle der allmennheten og mediene bør ha innsyn, og det gjelder ikke minst i dødsboskifte der advokater og andre kan ha misbrukt sin tillit hos arvelater.

I denne sammenheng viser vi til at domstolloven har regler i §125 om lukkede dører, i §129 om referatforbud for rettsforhandlinger og i §130 om referatforbud for rettsavgjørelser, som sammen med dokumentinnsynsreglene i tvisteloven kapittel 14 gir være tilstrekkelige hjemler for presise avgrensninger av offentlighet i saker om dødsboskifte.

Vi ber derfor departementet om å se bort fra utvalgets forslag til begrensning av offentlighetsprinsippet i forslag til dødsboskifte, i § 8-5 nr 2 og § 9-6 nr 5, slik at også disse sakene bygger på de samme generell offentlighetsregler som ellers i rettspleien.

Med vennlig hilsen
Norsk Presseforbund

(sign.)

Kristine Holm
Juridisk rådgiver

Med vennlig hilsen
Norsk Redaktørforening



Nils E. Øy
Generalsekretær